

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

NPO
T.a.v. de raad van bestuur
Postbus 26444
1202 JJ HILVERSUM

Media en Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **11 OKT. 2022**
Betreft Definitief besluit beëindiging themakanalen televisie en audio NPO

Onze referentie
32698352

Bijlagen
-

Een belanghebbende kan tegen dit besluit beroep instellen bij de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank Amsterdam, Postbus 84500, 1080 BN Amsterdam. Het beroepsschrift moet binnen 6 weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd aan de rechtbank worden gestuurd.

Geacht bestuur,

In het Concessiebeleidsplan 2022-2026 heeft de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) aanvragen ingediend voor ministeriële instemming met het beëindigen van de televisieprogrammakanalen NPO Nieuws en NPO Zappelin extra en van de radioprogrammakanalen NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance en NPO Radio 4 concerten. Hierbij stuur ik u mijn besluit op het door de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) aangevraagde beëindigingen.

Hieronder volgt mijn besluit op de aanvraag. Bijlage 1 geeft uitleg over het wettelijke kader, de procedure en het toetsingskader.

Besluit

1. Besluit tot instemming

De televisieprogrammakanalen NPO Nieuws en NPO Zappelin extra en de radioprogrammakanalen NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance en NPO Radio 4 concerten zijn aanbodkanalen in de zin van artikel 1.1 van de Mediawet 2008. Voor het beëindigen van aanbodkanalen is voorafgaande instemming van de minister nodig volgens artikel 2.21 van de Mediawet 2008.

Met toepassing van artikel 2.21, derde lid, van de Mediawet 2008 verleen ik instemming met de beëindiging van de aanbodkanalen NPO Nieuws, NPO Zappelin extra, NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance en NPO Radio 4 concerten. Daarmee maken deze aanbodkanalen geen onderdeel meer uit van de publieke taakopdracht van de landelijke publieke mediadienst.

2. Motivering

Onze referentie
32698352

a. Beschrijving van de aanbodkanalen

De NPO vraagt instemming met de beëindiging van de volgende televisieprogrammakanalen:

- NPO Nieuws: nieuwskanaal met het laatste nieuws, actualiteiten en live persconferenties.
- NPO Zappelin extra: vertoont onder andere informatie, drama en amusement voor kinderen en hun ouders in een veilige omgeving.

Daarnaast vraagt de NPO instemming met de beëindiging van de volgende radioprogrammakanalen:

- NPO 3FM Alternative: extensie van hoofdzender NPO 3FM met muzikale programmering van nieuwe, alternatieve muziek. Agendeert nieuw Nederlands en internationaal talent in het alternatieve genre.
- NPO FunX Slow Jamz: extensie van hoofdzender NPO FunX met muzikale programmering van Slow Jamz. Relevante uitsnede uit het onderscheidende muziekprofiel van NPO FunX.
- NPO FunX Dance: extensie van de hoofdzender NPO FunX met muzikale programmering van dancemuziek. Agendeert nieuwe Nederlandse dance-artiesten.
- NPO Radio 4 concerten: extensie van de hoofdzender NPO Radio 4 met voornamelijk registraties van klassieke muziekuitvoeringen uit het rijke omroeparchief.

b. Onderbouwing van de aanvraag

De NPO onderbouwt de aanvraag in het kort als volgt.¹

1. Te beëindigen televisieprogrammakanalen

De NPO wil de televisieprogrammakanalen NPO Nieuws en NPO Zappelin beëindigen met het oog op meer doelmatigheid en focus bij de overige televisieprogrammakanalen. Daarom is besloten het aantal overige televisiekanalen terug te brengen van in totaal vijf naar drie. Daarbij is volgens de NPO het bereik van NPO Nieuws en NPO Zappelin laag en het uniek toegevoegd bereik beperkt. De kijkers naar deze programmakanalen worden al in hoge mate via andere kanalen bereikt. Uit analyse van de achterliggende cijfers blijkt dat het aanbod op de overige televisieprogrammakanalen vaak dubbelt, zowel met lineaire aanbodkanalen als on demand en online aanbodkanalen.

Volgens de NPO blijft het belangrijkste deel van het aanbod van NPO Nieuws beschikbaar op zowel de lineaire hoofdkanalen als ook online via de app en website van de NOS. Het aanbod van NPO Zappelin extra is gewaarborgd via het lineaire hoofdkanaal NPO Zappelin (subprofiel van NPO 3), en via de portal NPO Zappelin.nl en de app NPO Zappelin. Bovendien is het aanbod voor kinderen nu ook toegankelijk via een speciaal kindprofiel op NPO Start.

¹Voor de volledige onderbouwing zij verwezen naar bijlage 7 van het Concessiebeleidsplan van de NPO. <https://over.npo.nl/organisatie/openbare-documenten/concessiebeleidsplan>

2. Te beëindigen radioprogrammakanalen

De NPO wil NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance beëindigen in het licht van het veranderende luistergedrag van de jongere doelgroepen waarop deze kanalen gericht zijn. De kanalen voorzien niet langer in een behoefte. Het bereik van bovengenoemde radioprogrammakanalen onder de jongere doelgroepen is relatief laag en het toegevoegd bereik is gering. Deze jongere doelgroepen staan meer open voor nieuwe vormen van audioconsumptie, zoals podcasting en luisteren naar muziek via streamingdiensten. Om deze redenen is volgens de NPO een lineair muziekkanaal voor deze jongere doelgroepen niet meer de meest doelmatige manier om specifieke muziekgenres onder de aandacht te brengen. Door het terugbrengen van het aantal radioprogrammakanalen met jongerencontent en een sterkere focus op de overblijvende (hoofd)kanalen, te weten NPO 3FM en NPO FunX, kan de NPO het audio-aanbod voor jongeren een kwaliteitsimpuls geven.

Voor het aanbodkanaal NPO 4 Concerten geldt volgens de NPO dat het onderscheidend vermogen ten opzichte van het eigen aanbod van online afspeellijsten, dat toegankelijk is via de NPO Radio 4 portal, is afgenomen. Het gebruik van afspeellijsten lijkt steeds laagdrempeliger te worden voor de doelgroep. Een groot aantal registraties van klassieke concerten zal online toegankelijk zijn via de online NPO Radio 4-portal. Ook op het hoofdkanaal NPO Radio 4 worden doorlopend registraties van klassieke concerten uitgezonden.

c. Zienswijzen belanghebbenden

Belanghebbende marktpartijen zijn rechtsreeks en via publicaties in de Staatscourant en op www.rijksoverheid.nl op de hoogte gesteld van de aanvraag van de NPO en over de aanvraagprocedure.² Naar aanleiding hiervan heeft alleen RadioCorp gemeld dat het vanwege de ervaren marktverstoring in kan stemmen met het voornemen van de NPO om de radioprogrammakanalen NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance en NPO Radio 4 Concerten te beëindigen.

d. Adviezen Raad voor Cultuur en Commissariaat voor de Media

Raad voor Cultuur

Bij brief van 29 juni 2021 heeft de Raad voor Cultuur (hierna: de Raad) een advies gegeven over de aanvragen van de NPO. De Raad zegt daarbij geen argumenten te hebben die zouden leiden tot een andere keuze voor de te schrappen kanalen.

Commissariaat voor de Media

Bij brief van 30 juni 2021 heeft het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) een advies gegeven over de aanvragen van de NPO. Het Commissariaat adviseert om instemming te verlenen met de beëindiging van de televisieprogrammakanalen NPO Nieuws en NPO Zappelin extra en met de beëindiging van de radioprogrammakanalen NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance en NPO Radio 4 concerten.

e. Overwegingen

² Stcrt. 2021, nr. 21216.

Het vorige kabinet heeft de NPO gevraagd het totale pakket aan aanbodkanalen kritisch door te lichten en scherpere keuzes te maken welke kanalen voor de uitvoering van de publieke opdracht echt nodig zijn om iedereen, zowel een breed publiek als kleinere specifieke doelgroepen, te bereiken.³ In het bijzonder werd een oproep gedaan het aantal themakanalen terug te brengen. Dit alles mede met het oog op een zo efficiënt mogelijk gebruik van de beschikbare frequentieruimte. Ik heb de aanvragen tot beëindiging van de aanbodkanalen mede in dat licht beoordeeld.

Ik acht de beëindiging van de televisieprogrammakanalen NPO Nieuws en NPO Zappelin extra en de themakanalen audio NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance en NPO Radio 4 concerten voldoende onderbouwd. De Raad en het Commissariaat hebben positief geadviseerd. Ik constateer dat de adviezen van de Raad en het Commissariaat op zorgvuldige wijze tot stand zijn gekomen. Het Commissariaat wijst er op dat niet in alle gevallen duidelijk is waar en hoe het aanbod van de te beëindigen kanalen precies wordt herbelegd. Naar aanleiding daarvan verwacht ik dat de NPO het publiek voldoende wegwijs zal maken en duidelijk aan zal geven waar en hoe men het aanbod van de beëindigde kanalen voortaan kan vinden. De Raad vraagt zich af of het niet meer voor de hand zou liggen om NPO Politiek op te laten gaan in het beter bekeken NPO Nieuws dan andersom. Dat is echter een keuze die aan de NPO zelf is om te maken in het licht van zijn programmeer- en distributiestrategie.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gunay Uslu

³ Kamerstukken II 2018/19, 32827, nr. 157.

BIJLAGE 1 bij Besluit nr. 31426319 tot instemming met beëindigen themakanalen audio en televisie

Onze referentie
32698352

1. Wettelijk kader en procedure

1.1 Wettelijk kader

Volgens de Europese regels inzake staatssteun bij de publieke omroep moeten aard en omvang van de publieke taak van de publieke omroep volgens een transparante procedure worden vastgesteld. Aanbodkanalen zijn onderdeel van de publieke taak van de landelijke publieke omroep. Voor de verzorging van nieuwe aanbodkanalen, het doorvoeren van significante wijzigingen van bestaande aanbodkanalen en het beëindigen van aanbodkanalen is op grond van artikel 2.21 Mediawet 2008 voorafgaande instemming van de minister vereist. De landelijke publieke omroep geeft in het Concessiebeleidsplan of in de jaarlijkse meerjarenbegroting onderbouwd aan welke nieuwe aanbodkanalen hij wil toevoegen aan het aanbod en welke bestaande aanbodkanalen significant worden gewijzigd of beëindigd en vraagt daarvoor de instemming van de minister.

De instemmingsprocedure waarborgt dat de aard en omvang van de taak van de publieke omroep op transparante wijze wordt vastgesteld en toebedeeld, in overeenstemming met de Europeesrechtelijke kaders voor staatssteun en de toepassing daarvan op de financiering van de publieke omroep. In het bijzonder kan hierbij verwezen worden naar het besluit van de Europese Commissie van 26 januari 2010⁴. Onderdeel van dit besluit is de toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht bij de besluitvorming over instemming met publieke mediadiensten.

In het Concessiebeleidsplan 2022-2026 heeft de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) aanvragen ingediend voor ministeriële instemming met het beëindigen van de televisieprogrammakanalen NPO Nieuws en NPO Zappelin extra en van de radioprogrammakanalen NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance en NPO Radio 4 concerten. Op grond van de wet en de daarbij behorende wetsgeschiedenis betreffen de aanvragen de beëindiging van aanbodkanalen waarop de instemmingsprocedure van toepassing is.

1.2 Procedure

Aanvraag

In het Concessiebeleidsplan 2022-2026 heeft de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) aanvragen ingediend voor ministeriële instemming met het beëindigen van de televisieprogrammakanalen NPO Nieuws en NPO Zappelin extra en van de radioprogrammakanalen NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance en NPO Radio 4 concerten. Het Concessiebeleidsplan inclusief de aanvragen zijn door de NPO conform artikel 2.21, eerste lid, van de Mediawet 2008 openbaar gemaakt via publicatie op www.npo.nl.

⁴ Beschikking van de Europese Commissie, nr. c (2010) 132, inzake steunmaatregel E 5/2005 (ex BB 170b/2003), "Jaarlijkse financiering van de Nederlandse publieke omroep"

Informeren belanghebbende partijen

Op 29 april 2021 is een mededeling in de Staatscourant geplaatst met vermelding van de aanvraag en aankondiging van de start van de procedure.⁵ Indien belanghebbenden dat wensen, kunnen zij hun eerste zienswijze over de aanvraag van de NPO kenbaar maken aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, die deze zienswijzen zal doorgeven aan de Raad en het Commissariaat. De adviseurs betrekken deze inbreng bij het opstellen van hun advies over de aanvraag.

Voorafgaand aan de mededeling in de Staatscourant zijn de volgende belanghebbenden bij brief actief op de hoogte gesteld van de aanvraag NPO-begroting 2022 en de te volgen procedure: NDP Nieuwsmedia, de Vereniging voor Commerciële Omroepen VCO, de Vereniging voor Commerciële Radio (VCR), KPN, T-Mobile, VodafoneZiggo, NL-Connect, Deltafiber, DPGMedia, de Mediafederatie en Mediahuis Nederland.

Naar aanleiding van de publicatie en de mededeling is een reactie van RadioCorp gekomen met de mededeling dat vanwege de ervaren marktverstoring ingestemd kan worden met het voornemen van de NPO om de themakanalen audioradioprogrammakanalen NPO 3FM Alternative, NPO FunX Slow Jamz, NPO FunX Dance en NPO Radio 4 Concerten te beëindigen. Verder zijn geen zienswijzen ingediend.

Ontwerpbesluit

De minister stelt vervolgens mede op basis van de adviezen een ontwerpbesluit op. Het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende relevante stukken worden openbaar gemaakt door deze ter inzage te leggen via plaatsing op www.rijksoverheid.nl. Van het ontwerpbesluit wordt tevens kennis gegeven in de Staatscourant.

Op 5 april 2022 is in de Staatscourant kennis gegeven van de zakelijke inhoud van het ontwerpbesluit.⁶ Op 5 april 2022 zijn het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende relevante stukken gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl.

Zienswijzen belanghebbende partijen

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na terinzagelegging van het ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling een onderbouwde zienswijze geven over het ontwerpbesluit. In deze periode wordt ook een hoorzitting gehouden als daar naar het oordeel van de minister voldoende behoefte aan bestaat. Er zijn geen mondelinge of schriftelijke zienswijzen over het ontwerpbesluit ingediend en er is geen hoorzitting gehouden.

Definitief besluit

Na afloop van de zienswijzetermijn neemt de minister een definitief besluit. Indien schriftelijke zienswijzen zijn ingebracht worden deze, met uitzondering van de delen die door partijen als vertrouwelijk zijn aangemerkt, tegelijk met het definitieve besluit ter inzage gelegd via publicatie op www.rijksoverheid.nl.

⁵ Stcrt. 2021, 21216

⁶ Stcrt. 2022, 9354

1.3 Het toetsingskader

De publieke omroep geeft elke vijf jaar in het concessiebeleidsplan en zo nodig in de jaarlijkse begroting aan welke nieuwe aanbodkanalen hij wil toevoegen aan zijn aanbod en welke bestaande aanbodkanalen significant wijzigen of worden beëindigd. De NPO vraagt hiervoor instemming van de minister (artikel 2.21 van de Mediawet 2008). De publieke omroep moet onderbouwen waarom nieuwe aanbodkanalen of significante wijzigingen van bestaande aanbodkanalen passen binnen de publieke taak. Daarbij moet aandacht besteed worden aan de beoogde doelgroep en het beoogde publieksbereik, de behoefte van het publiek, de relatie met het andere media-aanbod, het bestaande aanbod op de markt, de wijze van distributie en financiering. Het inhoudelijke beoordelingskader voor instemming met aangevraagde aanbodkanalen ligt besloten in de publieke taak zoals die bepaald is in artikel 2.1 van de Mediawet 2008.

De minister weegt onevenredig nadelige gevolgen voor de markt af tegen het publieke belang van een nieuw of significant gewijzigd aanbodkanaal. De minister weegt de onderbouwde zienswijzen die naar aanleiding van het ontwerpbesluit door belanghebbende partijen zijn ingediend op een zorgvuldige en evenwichtige wijze mee bij het nemen van een definitief besluit.